

# Kázání: 217. Lví jáma

Kázání o tom, že žádná, ani ta nejhlubší a nejtemnější díra není bezedná, že ani ta nejdelší noc není nekonečná, že žádné lidské slovo, dokonce ani slovo velkého tyrana, není slovem posledním, že za vším a nad vším zůstává Boží milostí otevřené východisko.



## Kázání

### Lví jáma

12 Tu se ti muži shlukli a přistihli Daniela, jak se modlí a prosí svého Boha o milost. 13 Hned šli ke králi a dovolávali se královského zákazu: “Zdali jsi nepodepsal zákaz, že každý člověk, který by se v údobí třiceti dnů modlil ke kterémukoli bohu nebo člověku kromě k tobě, králi, bude vhozen do lví jámy?” Král odpověděl: “To slovo platí podle nezrušitelného zákona Médů a Peršanů.” 14 Na to králi řekli: “Daniel z judských přesídlenců, králi, na tebe a zákaz, který si podepsal nedbá. Třikrát za den se modlí svou modlitbu.”

15 Když král slyšel takovou řeč, byl velmi znechucen. Usilovně přemýšlel, jak by Daniela vysvobodil. Namáhal se až do západu slunce, jak by ho vyprostil. 16 Ti muži se však shlukli ke králi a naléhali na něj: “Věz, králi, podle zákona Médů a Peršanů žádný zákaz ani výnos, který král vydá, nesmí být změněn.”

17 Král tedy poručil, aby přivedli Daniela a vhodili ho do jámy, v níž byli lvi. Danielovi řekl: “Kéž tě tvůj Bůh, kterého stále uctíváš, vysvobodí.” 18 Donesli jeden kámen a položili ho na otvor jámy. Král jej zapečetil pečetním prstenem svým a pečetními prsteny svých hodnostářů, aby se v Danielově záležitosti nedalo nic změnit. 19 Pak se král odebral do svého paláce a ulehl, aniž co pojedl. Nedopřál si žádné obveselení a spánek se mu vyhýbal.

20 Jak se začalo rozednívat, hned za úsvitu, král vstal a chvatně odešel k jámě, kde byli lvi. 21 Když přišel k jámě, zarmouceným hlasem zavolal na Daniela. Řekl Danielovi: “Danieli, služebníku Boha živého, dokázal tě Bůh, kterého stále uctíváš, zachránit před lvy?” 22 Tu Daniel promluvil ke králi: “Králi, navěky buď živ! 23 Můj Bůh poslal a svého anděla a zavřel ústa lvům, takže mi neublížili.

*Vždyť jsem byl před ním shledán čistý a ani proti tobě, králi, jsem se ničeho zlého nedopustil.” 24 Král tím byl velice potěšen a poručil, aby Daniela vytáhli z jámy. Daniel byl tedy z jámy vytažen a nebyla na něm shledána žádná úhona, protože věřil ve svého Boha.*

Daniel 6, 12-24

Milé sestry a bratři,

Darjaveš Médský, veliký a mocný král, který po svém poražení předchůdci Belšasarovi nastoupil na babylonský trůn, nebyl jen tak nějaký mluvka. To co řekl, to vždy platilo. Snad ve všech lidských kulturách, ve všech dobách, má rozhodné a dodržené slovo velikou váhu. Tím více slovo krále. Takové platí za “nezrušitelný zákon”. Jestliže tedy král vydal příkaz, aby každý, kdo se bude modlit k jinému bohu než ke králi, byl vhozen do lví jámy, pak ho musí také naplnit. I kdyby se to mělo přímo dotknout jeho nejspolehlivějšího úředníka – Daniele. Nic se už nedá dělat, rozsudek je rozsudek. A tak se Daniel ocitá uprostřed vyhladovělých lvů a všichni očekávají na jeho brzku a bolestivou smrt.

Takováhle situace, kterou nám vyprávění o Danielovi ve lví jámě vykresluje, nás v našich životech našťestí asi nepotká. To ale samozřejmě neznamená, že by to zároveň nemohla být skutečně a velmi hluboko výpověď o nás samých – slovo pro naše uši. I přes svou velikou kulturní a dobovou vzdálenost totiž nese stopy zkušenosti, kterou můžeme také my prožít, která s námi a naší realitou může úzce souviset.

Svatopisec, který tento biblický příběh zaznamenal, si dal velmi záležet, aby náležitě zdůraznil, že Danielovo odsouzení mělo opravdu osudový, nezvratný a nezměnitelný charakter. Už jsme zmínili výrok o nezrušitelnosti královského slova. Také jiné části textu ale odkazují k definitivní povaze Danielova údělu. Vždyť z jámy není kudy uniknout. Jediný možný východ je zavalený kamenem. To je tedy přesně to, čemu se říká “bezvýchodnost”. Aby bylo všechno ještě podtrženo a zvýrazněno, je vchod opatřen pečeti.

Lidský život, i pokud neobsahuje velké dramatické zvraty a odehrává se spíše poklidně, přivádí nás občas do situací, které se zdají být podobně nezměnitelné a definitivní. A nemusí se hned jednat o tak mezní záležitost, jakou je ohrožení života.

Vždyť někdy může být takovou zapečetěnou jámou třeba rozvrácený partnerský vztah, ve kterém se všechno točí v kruhu a nikde není výhled k nějakému východisku. Jinde to mohou být problémy v profesní oblasti, zdravotní stav, nebo třeba nějaká vlastní špatná vlastnost, která člověku ubírá všechnu naději a radost.

O tu konkrétní podobu zapečetěné jámy ale vlastně příliš nejde. To podstatné, to je strnulá rezignace, do které nás taková věc, ať už se jedná o cokoli, dokáže uvrhnout – zlý stav, který má skutečně schopnost člověka požírat a nakonec i docela zahubit. Právě jako ten danielovský lev.

Jestli ale o něčem tento příběh opravdu není, pak je to právě rezignace. Daniel ani v ohrožení, poté, co byl vynesena králův zákaz, neustal ve svém jednání. Strach z trestu, přesto, že jak vidíme by byl na místě, ho neodradil a nezastavil. Možná by se tedy dalo očekávat, že bude alespoň v nouzi, s pohledem na vyhladovělé lvy, litovat svého jednání. Nic takového však v textu nečteme. Daniel neustává. Ani tváří v tvář smrti se žádná rezignace nekoná.

Doufám, že si v tento moment správně rozumíme. Pokud mluvíme o působení Ducha, nemusíme se hned obávat nějakého přehnaného entuziasmu, divokých letničních projevů, nebo něčeho podobného. Hospodinův Duch bývá přítomný také méně spektakulárně, přesto však neméně účinně. Tam, kde nám docházejí vlastní síly k odpouštění, tam nás osvobozuje a očisťuje. Tam, kde si zoufáme nad vlastní bezduchostí a prázdnotou, tam z jeho vanutí zaznívá Boží Slovo, které má moc

člověka proměňovat.

To je jistě hodné obdivu a přináší nám to také inspiraci, stále to ale ještě neříká všechno potřebné. Nejde přece jenom o to, že Daniel nesložil beznadějně ruce do klína. Kdyby se třeba sám pokoušel z jámy vyškrábat, někudy se z toho vyvléknout, odvalit si kámen a uniknout, pravděpodobně by mu to nic platné nebylo. Danielovo jednání ale není takovýmhle hysterickým pokusem o záchranu. Nikam se neškrábe, nenaráží do zdi...

Daniel se modlí. Snad to někomu může připadat málo. Místo odvážného, hrdinského zápasu tady nastupuje odevzdání se. Jenže ono právě takové odevzdání se, spolehnutí se, vyžaduje důkladnou porci odvahy. Odevzdání se Hospodinu nemá rozhodně nic společného se zbabělostí a pasivitou. Je to skutečné aktivní jednání.

Na jiném místě Písma, v Novém zákoně, je zapsaný text, který Daniel ještě nemohl znát. Hlavní postava tohoto textu má ale s Danielem, a nejen s ním, mnoho společného. Místo, které mám na mysli najdeme v závěru Matoušova evangelia. (čtení: Mt 27,62-66):

*62 Nazítrí, po pátku, shromáždili se velekněží a farizeové u Piláta 63 a řekli: "Pane, vzpomněli jsme si, že ten podvodník řekl ještě za svého života: 'Po třech dnech budu vzkříšen.' 64 Dej proto rozkaz, ať je po tři dny hlídán jeho hrob, aby nepřišli jeho učedníci, neukradli ho a neřekli lidu, že byl vzkříšen z mrtvých; to by pak byl poslední podvod horší než první." 65 Pilát jim odpověděl: "Zde máte stráž, dejte hrob hlídat, jak uznáte za dobré." 66 Oni odešli, zapečetili kámen a postavili k hrobu stráž.*

Hrob, temná jáma zapečetěná. Konečná pro naději, pro život, konečná pro člověka. Tam, kde se v Písmu mluví o jámě (A my víme, že je to například v některých žalmech), tam se často objevuje příbuzný motiv tísně - stísněnosti. Člověk je takříkajíc v úzkých. Možná si vybavíte, že také ten Ježíš, kterého v jeho tmavém hrobě utěsnili balvanem a pečetí, také on mluvil o člověku v úzkých. Tou úžinou v jeho slovech ale nebyla jáma či hrob, ale úzká cesta. Možná, že to někomu vychází nastejno - úzkost jako úzkost - ale stejné to není. I ta nejnepohodlnější a nejužší pěšinka totiž někam vede, má svůj směr, svůj cíl.

Myslím, že právě teď se dostáváme k tomu zdroji, ze kterého vyrůstala také Danielova odvaha k modlitbě. Takovým zdrojem může a má být vědomí, že žádná, ani ta nejhlubší a nejtemnější díra není bezedná. Že ani ta nejdelší noc není nekonečná. Že žádné lidské slovo, dokonce ani slovo velikého médského krále Derjavéše, není slovem posledním. Za každou definitivou, do které nás chce uzamknout svět, do které se třeba uzamykáme i my sami, za vším a nad vším zůstává Boží milostí otevřené východisko.

Daniel sice neznal jméno Ježíš Kristus, ale Bůh, ke kterému se ve své důvěřivé a věrné modlitbě obrátil, byl tím samým Bohem, který prorazil také uzavřený Ježíšův hrob. Úzká cesta víry, ta nemá svůj cíl ve smrti, ale v životě.

Sestry a bratři,  
je toho někdy až příliš mnoho, co nás vyzývá k rezignaci, co v nás probouzí pocity bezvýchodnosti a zmaru. Toto dnešní slovo nás smí povzbudit a dodat nám odvahu, když se nám ji už nedostává. Kdo se s důvěrou odevzdá Boží milosti, pro toho zůstává budoucnost otevřená.

Hospodine,

Pane milosti, prosíme Tě, posiluj v nás naději ve Tvou lásku, která se před ničím, ani před námi nezastaví.

Amen

Jáchym Gondáš

Baptistický sbor Na Topolce

## Jáchym Gondáš



Teolog a pedagog **Jáchym Gondáš** byl v letech 2006 - 2015 kazatelem *Baptistického sboru Na Topolce* v Praze.

„Křesťanství je už tak nepřitažlivé, že je vlastně zajímavé,“ říká baptistický kazatel Jáchym Gondáš. „Víra pomáhá odbourávat úzkosti a deprese, to psychiatrie ví. V naší tradici to byla po staletí víra křesťanská.“

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)